



T.B.M.M.
İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 11.02.2025
Sayı : 2904



Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

25239

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

İşsizlikte Daralan Resmi Veriler, Genişleyen Gerçekler

Türkiye'de işsizlik verileri her yıl tartışmalara yol açarken, son üç yıllık süreçte dar ve geniş tanımlı işsizlik arasındaki makasın hızla açıldığı görülüyor.

TÜİK verilerine göre, dar tanımlı işsizlik oranı Kasım 2022'de %10,2 iken, Kasım 2024'te %8,6'ya düştü. Resmi işsiz sayısı da 3 milyon 563 binden 3 milyon 73 bine geriledi. İlk bakışta olumlu bir tablo çiziliyor: İşsizlik oranı düşüyor, resmi işsiz sayısı azalıyor. Peki, iş gücü piyasasında gerçekten bir iyileşme mi yaşanıyor?

Gizlenen Gerçek: Geniş Tanımlı İşsizlik Patlaması

Dar tanımlı işsizlik oranı düşerken geniş tanımlı işsizlik oranı hızla artıyor. Kasım 2022'de %20,8 olan geniş tanımlı işsizlik, Kasım 2023'te %22,6'ya, Kasım 2024'te ise %28,2'ye yükseldi. Geniş tanımlı işsiz sayısı sadece son iki yılda 3 milyon 569 bin kişi arttı ve pandemi dönemindeki %28-30 seviyelerine yaklaştı.

Bu artışın en çarpıcı yanı, resmi işsizlik verileri iyileşme gösterirken geniş tanımlı işsizlikte rekor seviyelere ulaşılmasıdır.

Bu durum, iş gücü piyasasında derin yapısal sorunlar olduğuna işaret ediyor. Resmi işsiz sayısı azalsa da çalışma çağı nüfusuna dahil olup iş aramayanlar, eksik istihdam edilenler ve umutsuz işsizler hızla artıyor. Dar tanımlı işsizlik oranı, sadece son dört hafta içinde iş arayanları dikkate aldığı için, uzun süredir iş bulamayan ve iş aramaktan vazgeçen milyonlarca insanı göz ardı ediyor.

Türkiye İş Gücü Piyasasında Derinleşen Sorunlar

Bu veriler bize şunu gösteriyor:

Ekonomik sıkıntılar, işsizlik rakamlarını TÜİK'in açıkladığı dar tanımdan çok daha geniş bir çerçevede ele almayı gerektiriyor. İşsiz sayısının azalması, iş gücü piyasasında düzelme olduğu anlamına gelmez. Çünkü iş gücü piyasasında artan belirsizlikler, kayıt dışı çalıştırılanların fazlalığı, esnek çalışma modellerinin yaygınlaşması ve iş aramaktan vazgeçenlerin çokluğu, geniş tanımlı işsizliğin neden bu kadar hızlı arttığını açıklıyor.

Özellikle genç işsizliği, kadın işsizliği ve üniversite mezunlarının iş bulma oranları incelendiğinde durum daha da çarpıcı hale geliyor. İş gücü piyasasına katılım oranı düşerken, iş bulma süresi uzuyor ve güvencesiz çalışma biçimleri yaygınlaşıyor. Türkiye'de resmi işsizlik rakamları düzelme gösterse de bu düzelmeyen iş gücü piyasasının gerçeklerine ne kadar uygun olduğu tartışmalı.

Bu Bağlamda;

- 1) Dar tanımlı işsizlik oranı düşerken geniş tanımlı işsizlik neden tarihi seviyelere ulaşıyor?
- 2) İş gücü piyasasından çekilen, umutsuz işsizler ve eksik istihdam edilenler neden artıyor?
- 3) İşsizliğin azaldığı iddia edilirken, geniş tanımlı işsizliğin pandemi seviyelerine çıkması hangi yapısal sorunların göstergesi?
- 4) Türkiye'de iş gücü piyasasında gerçek bir iyileşme mi yaşanıyor, yoksa istatistiklerle bir yanılsama mı yaratılıyor?